

Verkiezingsprogramma

GR 2022

Realistisch Groen!

► Inhoudsopgave

Inleiding	3
I Een stad waar het fijn leven is	5
1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen	5
1.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden	6
1.3 Waar vervoer van A naar B vlot gaat	7
1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen	8
1.5 Waar draagvlak is voor nieuwe generatie kernenergie`	10
II Een bloeiende lokale economie	11
2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen	11
2.2 Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt	11
2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden	12
2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan	13
2.5 Waar iedereen meedoet en integreert	14
III Waardevol samenleven	15
3.1 Met liefdevolle zorg, dichtbij huis	15
3.2 Waar je fijn kunt opgroeien	16
3.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt	17
3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen	18
IV Een veilige stad	19
4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen	19
4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt	20
V Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners	21
5.1 Waar het belang van inwoners voorop staat	21
5.2 We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen	21
5.3 En we verstandig met ons geld omgaan	22

Inleiding

Beste inwoners van de gemeente Sittard-Geleen,

Sittard-Geleen is een gemeente om van te houden! Jij woont in deze fantastische stad met volop kansen. Dag in, dag uit zetten onze lokale politici zich in om deze plek nog mooier te maken. De gemeente wordt bestuurd door gemeenteraadsleden, wethouders en de burgemeester. Op woensdag 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie er in de gemeenteraad mag plaatsnemen om jouw geluid te laten horen.

In de afgelopen vier jaar hebben we laten zien dat de VVD het verschil maakt voor onze mooie gemeente. In dit verkiezingsprogramma kun je per onderwerp lezen wat de lokale VVD hiervan vindt. In de kern staat de VVD Sittard-Geleen voor het volgende verhaal.

Een gemeente die klaar staat voor inwoners

De VVD wil een gemeente die werkt voor jou. Met een prettige woonomgeving die veilig is, met genoeg groen en voorzieningen in de buurt. Een gemeente die regelt dat de straten schoon zijn en zonder wateroverlast, dat kinderen veilig naar school kunnen en waar je dichtbij huis op liefdevolle zorg kunt rekenen. Dat onze gemeente een fijne plek wordt en blijft waar jij prettig kunt wonen, werken en leven.

Goed en betaalbaar wonen

Of je nu alleen woont in Born, samenwoont met je partner in Geleen of met kinderen een huis met tuin hebt in Sittard: de woningnood in Sittard-Geleen is hoog en het einde hiervan lijkt nog niet in zicht. Als VVD Sittard-Geleen willen wij dat er nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. We geven voorrang aan betaalbare koop- en huurwoningen.

Een bloeiende lokale economie

De VVD Sittard-Geleen wil dat er in onze gemeente meer banen bijkomen. Want een baan is zoveel meer dan een inkomen. Het is het gevoel dat je bijdraagt aan de samenleving en het zorgt voor contact met fijne collega's. Daarom willen wij dat iedereen in Sittard-Geleen mee kan doen. Ondernemers horen voldoende ruimte te krijgen om aan de slag te kunnen. Juist de lokale bedrijven hebben een moeilijke tijd achter de rug. We willen niet dat zij van het kastje naar de muur worden gestuurd. We geven hen snel en duidelijk antwoord op vragen via het ondernemersloket en denken mee over de beste oplossing.

Een veilige buurt en thuis

In Sittard-Geleen willen wij dat je prettig kunt leven. Dit betekent aandacht voor een groene omgeving en voldoende mogelijkheden om je vrije tijd te besteden, bijvoorbeeld in en rondom het park in Sittard. En prettig leven betekent óók veilig leven. Als VVD maken we verkeerssituaties in onze gemeente weer veilig voor de voetganger, fiets en auto en zorgen we voor een soepele doorstroming. Denk daarbij aan plekken zoals rondom scholen en speeltuinen.

Slim en duurzaam groen

Als het gaat om energie moet Sittard-Geleen verduurzamen. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Dat vraagt om verstandige keuzes. De VVD Sittard-Geleen wil dat verduurzaming betaalbaar blijft voor gewone gezinnen en ondernemers. Verrommeling van het landschap willen wij tegengaan en draagvlak onder inwoners is erg belangrijk. Zo zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst en onze stad schoon en leefbaar houden.

Verstandige financiële keuzes

Als de gemeente meer uitgeeft dan er binnenkomt, ontstaan er op enig moment problemen. Daarom letten we goed op onze gemeentelijke schatkist. Nu na jaren van bezuinigingen de schatkist weer op orde is willen enkele verhogingen terug draaien: afschaffen o.a. hondenbelasting en verlaging OZB.

We houden de lokale lasten laag door de gemeentelijke taken op een zuinige, maar effectieve manier uit te voeren. En als de gemeente geld overhoudt, zorgen we dat dit terecht komt bij onze inwoners en ondernemers. Zo houden we het leven in Sittard-Geleen voor iedereen betaalbaar.

Gespreide economische ontwikkeling in stad- en dorpskernen: onze gemeente is ontstaan uit verschillende gemeentes en dorpskernen. Het is naar onze mening belangrijk investeringen te spreiden over deze kernen en de centra.

Aandacht voor sport en cultuur

Sport en cultuur: sporten is gezond en sport en verenigingsleven is een verbindende factor. Wij vinden dat sport en verenigingsleven optimaal gefaciliteerd moet worden.

De VVD Sittard-Geleen is voor jou goed bereikbaar. Mocht je over dit programma iets met ons willen delen of vragen, dan kun je dit via verschillende social media contact met ons opnemen:

Facebook: <https://www.facebook.com/vvdsittardgeleen>,

Instagram: <https://www.instagram.com/vvdsittardgeleen>

Twitter: [@vvdsitgel](https://twitter.com/vvdsitgel)

Eefje Joosten,
Lijsttrekker VVD Sittard-Geleen

I. Een stad waar het fijn leven is

1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig wilt voelen. Sittard-Geleen is een prachtige gemeente en we zijn er ontzettend trots op om hier te mogen wonen, werken en leven. Het is ons thuis, dus we doen er alles aan om het leven hier zo aangenaam mogelijk te maken. Goede woonruimte, een schone leefomgeving en goede bereikbaarheid zijn daarbij van onmetelijk belang. Kwaliteit van leven is van groot belang voor de VVD.

Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat onze inwoners op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin je je bevindt. Maar de realiteit is anders. Op dit moment is de woningnood in onze gemeente hoog. Als VVD Sittard-Geleen willen wij dat er voldoende nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan blijven wonen. Wij staan bovendien voor grote opgaves als verduurzaming, vergroening en energietransitie. Als VVD pakken we deze uitdaging aan met een ondernemende blik en zorgen we dat er toekomstbestendig wordt gebouwd. We zien deze opgaves als een kans om te innoveren en de economie aan te jagen.

▶ Het bouwen van betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen wordt onze prioriteit. Wij willen dat er nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. Het bouwtempo moet omhoog.

▶ Door te bouwen pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen, niet langer onnodig een eengezinswoning bezet houden en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters.

▶ De gemeente gaat aan de slag met creatieve, nieuwe woonvormen zoals Tiny houses en kangoeroewoningen. Zo helpen we starters op weg en kunnen ouderen in een vertrouwde omgeving bij hun kinderen kunnen blijven wonen.

▶ Met woningbouwcorporaties maken we afspraken over het voorkomen van scheefwonen en het stimuleren van doorstroming.

We zorgen voor tijdelijke huisvesting voor migranten met een verblijfsvergunning, maar schaffen hun voorrangspositie bij sociale huurwoningen af.

▶ Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepelere procedures voor nieuwbouw. We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Zo zorgen we voor een prettige en leefbare stad. Ook doen we alles wat mogelijk is om speculatie tegen te gaan.

▶ We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen. Regels uit bestemmingsplannen zijn digitaal en actueel beschikbaar. We schaffen de welstandscommissie af en schrappen deze uit de plaatselijke verordening.

▶ In Sittard-Geleen is de belasting op eigen woningbezit erg hoog. Daar zijn wij het niet mee eens. Om eigen woningbezit te stimuleren verlagen wij de onroerendezaakbelasting (OZB).

▶ Initiatieven ter ontwikkeling van woonvormen voor ouderen en mensen met een beperking, die zorg op maat nodig hebben, kunnen blijven rekenen op onze steun.

▶ Voor de VVD staat centraal dat mensen warm wonen in de winter en koel in de zomer. Uiteraard op een betaalbare manier.

▶ De gemeente stimuleert initiatieven die bijdragen aan de energietransitie. We stellen eisen aan nieuwbouwprojecten, maar hebben ook vertrouwen in de innovatiekracht van onze burgers, ondernemers en woningbouwverenigingen. We werken actief mee om goede initiatieven door het bureaucratische proces te leiden. Zo versnellen we de energietransitie en versterken tegelijkertijd de lokale economie.

- ▶ Voor de wijken van de toekomst zet de VVD in op lokale warmtenetten (bijv. met geothermie) en alternatieven als groen gas, (hybride) warmtepompen en waterstof. Hiervoor zoekt de gemeente samenwerking met regio's en andere gemeentes voor de benodigde infrastructuur.
- ▶ We zien dat nieuwe eisen op het gebied van isolatie, energietransitie, etc. woningen duurder maken. Om te voorkomen dat dit de drempel voor toetreders nog hoger maakt, gaan we op zoek naar slimme financieringsvormen.
- ▶ Bij het bouwen van nieuwbouw hebben we als VVD oog voor de omgeving. We bouwen zoveel mogelijk natuur- en omgevingsinclusief. Dit betekent dat we bomen zoveel mogelijk laten staan, kijken hoe we ecologie kunnen verbeteren. Door vanaf het begin van een project dit mee te nemen zijn de kosten hiervan laag.

1.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een wijk waar we ons thuis voelen. Een wijk die groen, schoon en veilig is. Waar burens met elkaar een bijdrage leveren aan het onderhoud van de straat, maar ook het schoonhouden van de eigen tuin, balkon en straat. De gemeente stimuleert dat de wijk en buurt schoon blijven. Steeds meer hebben we oog voor verduurzaming van de omgeving en ruimte bieden aan de natuur.

- ▶ Natuur is belangrijk en verdient bescherming. Maar we realiseren ons dat ruimte schaars is. Daarom blijven we kritisch kijken wat haalbaar en realistisch natuurbeleid is, met een juiste balans tussen wonen, ondernemen en recreatie.
- ▶ We willen meer groene plekken met bomen en planten in de stad en haar wijken, hoe klein dan ook. Een stenen omgeving is al snel opgefleurd met vergroening, een struik of plantenbak. Zo zorgen we voor een omgeving die klimaatbestendiger en koeler is.
- ▶ Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en onderhouden worden van harte aangemoedigd.
- ▶ Inwoners moeten afval zo goedkoop mogelijk kwijt kunnen. Daarbij streven we zoveel naar hergebruik en recycling. We zetten ons in voor een systeem waar afval achteraf wordt gescheiden. Dat zorgt voor minder containers en is bovendien goedkoper. Om overlast van meeuwen, ratten en ander ongedierte te voorkomen zijn we voorstander van ondergrondse afvalcontainers.
- ▶ Honden- en paardenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.
- ▶ De gemeente zoekt de samenwerking op met waterschappen om wateroverlast te helpen verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Zowel bij bouwplannen, als weg- en natuuronderhoud wordt rekening gehouden met bodem en waterbeheer: beter vasthouden van water, tegengaan van verspilling en stimuleren van het hergebruik van water.
- ▶ Niet alleen voor mensen, maar ook voor dieren dient Sittard-Geleen een prettige stad te zijn. We spannen ons er daarom voor in om het leefklimaat van dieren zo goed mogelijk te maken. Dat betekent groen en ruimte voor dieren, veilige uitlaatplekken en het wegnemen van hindernissen voor de dierenambulance wegnemen.
- ▶ In Sittard-Geleen zijn momenteel drie milieuparken. Wij vinden het belangrijk dat deze gehandhaafd blijven voor alle drie de kernen. Daar horen een goede bereikbaarheid en ruime openingstijden bij: de gemeente past zich aan de behoeften van de inwoners aan.
- ▶ Wij zetten vol in op 'realistische' duurzaamheid. Wij vinden dat Sittard-Geleen de transitie naar een circulaire economie moet stimuleren, waarbij de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen gemaximaliseerd en de waarde vernietiging geminimaliseerd wordt.
- ▶ We stimuleren het gebruik van groene energie uit wind en zon en geven bewoners de mogelijkheid om in projecten te participeren. Daarbij ontzien we de omgeving. Dus als

stelregel: wind- molens op zee en zonnepanelen op daken (zie voor extra advies bij 1.4).

▢ De gemeente stimuleert de vergroening van tuinen en de openbare ruimte. En dus zet de VVD in op flink bijplanten van bomen en opslag van overtollig regenwater, bijvoorbeeld in wadi's en half verharding. Zo vermindert de overlast van zware regenval.

▢ De zomers worden warmer. We brengen hittestresszones en problemen door verdroging in beeld. We overleggen samen met inwoners hoe we daarmee omgaan en zien hier kansen: zoals parkeerplaatsen overdekt met zonnepanelen.

▢ Wanneer een straat open gaat ontstaan er meekoppelkansen. Dat wil zeggen dat er gelijk wordt er gekeken of riool moet worden vervangen, of er kabels bij moeten worden gelegd, of er minder verharding kan worden gerealiseerd en of we hittestress tegen kunnen gaan.

▢ De rioolheffing mag niet duurder zijn dan nodig en koppelen we aan het waterverbruik

1.3 Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. We gaan naar het werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. Dat de doorstroming goed is, je niet ergens in de file staat om de stad uit te komen en je te laat bent bij je afspraak. En het is bovenal belangrijk dat verkeerssituaties veilig zijn voor voetganger, fiets en auto.

Zorgen voor een goede bereikbaarheid is één van de kerntaken van de gemeente, zowel voor mensen die gebruik maken van het openbaar vervoer als met eigen vervoer. Dat omvat niet alleen de vervoermiddelen die we nu al kennen uit ons straatbeeld, maar met name nieuwe mobiliteitsmogelijkheden die voorspelbaar en toekomstbestendig zijn in de toekomst. Wij willen fors meer investeren in de bereikbaarheid van Sittard-Geleen en willen de parkeertarieven zo laag mogelijk houden.

▢ Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We richten onze straten en wijken, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in samenwerking met politiediensten, ouders en buurtbewoners.

▢ In veel plekken in de stad is het lastig om dichtbij huis te parkeren. Door te kijken naar een juiste balans tussen woongenot en groen, kijken wij hoe we voldoende parkeergelegenheid kunnen realiseren. Een auto is tenslotte vaak geen keuze, maar hoognodig om op werk te komen of te kunnen mantelzorgen. Bij nieuwbouw streven we naar parkeren op eigen terrein.

▢ Of het nu met een 'gewone' fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoersmiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door Sittard-Geleen bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Bij ov-knooppunten plaatsen we voldoende stallingen.

▢ De opbrengsten van parkeervergunningen en parkeerkosten worden gebruikt voor een goede bereikbaarheid van de stad. Niet om andere kostenposten te dekken. We helpen winkeliers door duidelijke afspraken te maken over parkeerbeleid. Denk bijvoorbeeld aan laden en lossen,

▢ Van de gemeente mag verwacht worden dat de wegen goed onderhouden worden. Verkeersveiligheid neemt daarbij een grote rol in. Wij willen meer geld vrijmaken voor infrastructuur en investeren nadrukkelijk in asfalt aangekleed met groen.

▢ De elektrische fiets is in opmars. Wederom een ontwikkeling waar de gemeente geen invloed op heeft, maar deze toename in het aantal van snelle fietsen vraagt wel om ander soort fietspaden.

▢ Wij willen zo min mogelijk stilstaan met de auto en zoveel mogelijk doorrijden. Waar mogelijk worden stoplichten zo afgesteld dat de doorstroming van het verkeer optimaal is. Wij zetten ons in voor Smart mobility om de doorstroming van al het verkeer zo optimaal mogelijk te krijgen.

- ▶ Er dienen voldoende (betaalbare) parkeerplaatsen voor fietsen en auto's te zijn in de centra van Sittard en Geleen. Daar blijft de gemeente zorg voor dragen. Daarnaast willen we ook zorgen voor veilige en toegankelijke parkeerplaatsen voor vrachtwagens, samen met derde partijen.
- ▶ De VVD wil het wagenpark snel elektrificeren. O.a. minder geluidsoverlast en minder fijnstof. Daartoe zetten we stevig in op uitrol van laadpalen, wat ook past bij het FitFor55 pakket van de EU. Bijkomend voordeel is dat het wagenpark zo ook een opslagbuffer voor elektriciteit wordt.
- ▶ De VVD vindt het erg belangrijk dat er snel een stevige infrastructuur (fysiek en digitaal) komt, die kan inspelen op de vraag naar mobiliteit. Fysiek: laadinfrastructuur en/of waterstofpunten. Digitaal: slimme ondersteuning voor verbinden van diverse vervoersmodaliteiten.
- ▶ De VVD wil voldoende parkeergelegenheid realiseren. Een auto is immers voor velen gewoon nodig en betekent vrijheid. Voor voldoende parkeergelegenheid zoeken we ook een juiste balans tussen woongenot en groen.
- ▶ De opbrengsten van parkeren (vergunningen, parkeerkosten) gebruikt de gemeente voor een goede bereikbaarheid. Niet voor andere uitgaven. Een deel van de opbrengsten wordt geïnvesteerd om duurzame transportmogelijkheden/openbaar vervoer in de gemeente te bevorderen.
- ▶ We zien als VVD ook dat voor jongere generaties de auto minder belangrijk is, waardoor meer investeren in andere vormen van mobiliteit belangrijker wordt. Deze alternatieven zijn laagdrempelig en emissie loos/milieuvriendelijk. Ook draagt het bij aan een betere leefbaarheid in woonomgevingen.
- ▶ In de corona tijd hebben we geleerd dat meer thuis werken en verschillende aanvangstijden (bijvoorbeeld in het hoger onderwijs) de filedruk en de drukte in het OV enorm vermindert. We willen deze nieuwe slimme manier van werken stimuleren.
- ▶ Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. Daarom wil de VVD wijken anders inrichten dan voorheen, door de auto minder centraal te stellen. Dat bevordert ook de milieudoelstellingen.
- ▶ Bij aanbestedingen voor alle vormen van OV dagen we de markt altijd uit om met nieuwere, slimmere en goedkopere alternatieven te komen; vanzelfsprekend dragen deze (nieuwe) aan- bestedingen ook bij aan de klimaatdoelstellingen.
- ▶ De VVD steekt bij het behandelen van mobiliteitsvraagstukken ambitieus in, en wil experimenteren met en investeren in duurzame vervoersmiddelen binnen de gemeente. Wij staan als VVD voor innovatie en stimulering van duurzame mobiliteitsoplossingen.

1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen

We hebben maar één aarde en daar zijn we ons van bewust. We zien het zelfs als een verplichting om deze schoon door te geven aan onze kinderen en kleinkinderen. Om deze ambitie te verwezenlijken verminderen we het aantal regels, creëren we ruimte om te experimenteren en vereenvoudigen we bestaande procedures.

Sittard-Geleen moet verduurzamen. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Dat zijn flinke veranderingen, die om verstandige 'realistische' keuzes en draagvlak vragen. Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en een fijne en leefbare stad. Maar wel op een betaalbare manier voor gewone gezinnen en ondernemers. Door dit op een slimme manier aan te pakken, kunnen we ons leven zoveel mogelijk blijven leiden zoals we zelf willen en blijft onze stad prettig om te wonen.

- ▶ De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De gemeente voert actief beleid om deze nieuwe sectoren te steunen. Wanneer het effectief bijdraagt aan de lokale economie en het milieu, kopen we onze producten en diensten duurzaam en circulair in.

- ▶ Wij ondersteunen het streven naar een energieneutraal Sittard-Geleen in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij stimuleren we milieubewust ondernemen, met een grote rol voor de lokale opwekking van duurzame energie.
- ▶ We maken per wijk een plan voor de verduurzaming van woningen en bouwprojecten. Samen met bewoners en gebouweigenaren kijken we naar de beste oplossing. De totale woonlasten mogen hierbij niet stijgen.
- ▶ Voordat een wijk overgaat op een andere energievoorziening dan gas, zorgen we ervoor dat inwoners een betaalbaar alternatief aangeboden krijgen. Denk bijvoorbeeld aan slimme energienetwerken, waarbij huishoudens overtollige duurzame energie onderling kunnen delen. Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, wanneer waterstof of groen gas toegankelijk zijn.
- ▶ We maken het zo gemakkelijk mogelijk om zonnecellen en laadpalen aan te vragen, door procedures simpeler te maken. Zo stimuleren we duurzame energie.
- ▶ Wij werken actief mee aan de infrastructuur voor elektrische auto's. Elektrische auto's zijn een goede en zuinige manier om van A naar B te komen. Er moeten voldoende oplaadpunten in de gemeente zijn. Het gebied rondom het Fortuna stadion leent zich perfect voor de realisatie van een laadstation voor elektrische auto's.
- ▶ Daar waar windmolens geplaatst worden willen we dit op grotere afstand van bedrijven en woningen, verder dan wettelijk is toegestaan. Dit om woningen en bedrijven zoveel mogelijk te ontlasten en inwoners enthousiast te krijgen over duurzame energie.
- ▶ De VVD ondersteunt alle initiatieven die streven naar een emissieloze (CO₂) neutrale gemeente in 2050, zoals afgesproken in het Klimaatakkoord van Parijs en het Nederlandse Klimaatakkoord 2019. Dus ook initiatieven voor kernenergie. We maken voor Sittard-Geleen haalbare plannen met realistische tussendoelen.
- ▶ 'De vervuiler betaalt' is het uitgangspunt voor liberaal klimaat- en milieubeleid, ook lokaal.
- ▶ De VVD neemt er verantwoordelijkheid voor dat de verduurzaming gelijkelijk verdeeld wordt en dat alle gemeenten en regio's bijdragen, uiteraard in nauw overleg met de burgers.
- ▶ De VVD zet zich in voor snelle procedures voor voortvarende uitvoering van projecten, zoals bijvoorbeeld voor de noodzakelijke verzwaring van elektriciteitsnetten.
- ▶ Uiteraard is de reductie van CO₂ leidend. Isoleren van woningen met lage energielabels is de meest kosteneffectieve manier om dat te realiseren. Daar zet de VVD dus zeker op in!
- ▶ Voor wijken waar nog geen definitieve keuze is gemaakt voor een warmtenet of een all-electric oplossing, behouden we uiteraard het gasnetwerk, omdat waterstof of groen gas in de toekomst een goede optie kan zijn.
- ▶ Aanvragen van zonnepanelen, laadpalen, subsidies moet zonder rompslomp. Met simpele lokale procedures, en waar nodig ook simpele provinciale en landelijke procedures.
- ▶ Sittard-Geleen daagt het ondernemerschap en de creativiteit in de markt uit door duurzaam/circulair in te kopen.
- ▶ Om het draagvlak voor de energietransitie te vergroten zal actief ingezet worden om burgers te laten participeren in windparken, zonneweides en warmtesystemen.
- ▶ Uiteraard wil de VVD de klimaatdoelen halen. Maar de VVD heeft ook oog voor de schaarse ruimte, die ook nodig is voor wonen, natuur, landbouw en recreëren. De VVD spant zich daarom in om duurzame energieopwek zo goed mogelijk in het landschap in te passen en zoveel mogelijk op plekken te organiseren waar de ruimtelijke impact beperkter is. Zoals langs snelwegen en op industrieterreinen. Zonneparken worden ingepast in het landschap, bijvoorbeeld verdiept langs snel- of spoorwegen en op daken. De gedragscodes [wind op land](#) en [zon op land](#), beide opgesteld met diverse natuurorganisaties, bieden hiervoor een goede basis.
- ▶ De VVD wil slim gebruik maken van buitenlandse energieopwek, zoals stroom uit Noorse waterkrachtcentrales en waterstof uit de Sahara. Goed voor verminderen van de druk op onze schaarse ruimte; goed voor vergroten van het draagvlak voor toch benodigde projecten.

1.5 Waar draagvlak is voor nieuwe generatie kernenergie

We willen de wereld graag schoon doorgeven. Daarvoor hebben we duurzame energie nodig. De vraag naar elektriciteit zal de komende decennia groeien. Om aan deze vraag te voldoen wordt op dit moment vooral ingezet op zonnepanelen en windmolens. Naast zon- en windenergie, heeft ons land echter een stabiele en regelbare energiebron nodig die 365 dagen per jaar elektriciteit en warmte kan opwekken. Kernenergie is zo'n stabiele bron en uitstootvrij. Kerncentrales kunnen zodoende op duurzame wijze de plek innemen van kolen, biomassa- en zelfs aardgascentrales. Een CO₂-vrij energiesysteem inclusief kernenergie is in zijn totaliteit efficiënter en goedkoper dan een CO₂-vrij energiesysteem op basis van alleen zon en wind. Daarnaast bieden kerncentrales langdurig goedbetaalde banen en werkgelegenheid bij toeleveranciers, dienstverleners en middenstand. Kernenergie stimuleert zodoende de economie op regionaal niveau en maakt het behalen van de klimaatdoelen gemakkelijker.

- ▶ Om ervoor te zorgen dat ook kernenergie een rol van betekenis kan spelen in de klimaatdoelen van 2040 en 2050, moeten we nu beginnen met het vormen van beleid. Dit begint bij lokaal en regionaal draagvlak en participatie. Wij vinden dat het eerlijke verhaal verteld moet worden, zowel over het afval als over de voordelen voor inwoners en ondernemers. Daarvoor zal Sittard-Geleen de mouwen opstropen. We organiseren vanuit regionale samenwerking bijeenkomsten om te luisteren naar de wensen en vragen te beantwoorden.
- ▶ We werken regionaal samen en organiseren regionale expertsessies. Zo brengen we in kaart welke kansen kernenergie onze regio te bieden heeft en kunnen we Provinciale Staten vragen om Limburg energie zeker te houden.
- ▶ Conventionele (grote) reactoren kunnen in Nederland het best gebouwd worden in de grote havens. Het is aan de Rijksoverheid om deze projecten uit te voeren in samenwerking met deze regio's.
- ▶ Voor andere gemeenten en provincies is het interessant om de mogelijkheden te onderzoeken voor Small Modular Reactors. Deze kleinere centrales kunnen de plaats innemen van bestaande kolen-, biomassa- en gascentrales met (warmte)voordelen voor glastuinbouw, datacenters, waterstofproductie, industrie en woonwijken. Een eerste nieuwe Small Modular Reactor kan al tussen 2028 en 2032 elektriciteit en warmte produceren.
- ▶ Met de provincie en alle andere belanghebbenden overleggen we via een intergemeentelijke stuurgroep over de inpassing van kernenergie. Zijn er specifieke locaties die zich hier goed voor lenen? Wat voor centrales zijn op deze locaties optimaal inpasbaar?
- ▶ We werken samen met alle gemeenten ten behoeve van kernenergie in onze regio. We haken aan op de marktverkenning van de Rijksoverheid en helpen waar nodig het nationale beleid soepel aan te laten sluiten op ondernemerschap in de regio. Zo realiseren we binnen afzienbare tijd de toepassing van stabiele en schone energie in onze regio.

II. Een bloeiende lokale economie

2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. Maar de coronacrisis heeft onze Sittard-Geleense bedrijven en ondernemers hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug. En hoewel de coronacrisis nu op zijn retour is, moeten we de economie juist blijven stimuleren. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

- ▶ Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen.
- ▶ De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet.
- ▶ We richten bij de gemeente één loket in waar ondernemers terecht kunnen voor vragen, vergunningen en schuldhulpverlening.
- ▶ We richten ook één loket in voor organisatoren en verenigingen die evenementen organiseren, zoals Koningsdag of een braderie. Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief en oplossingsgericht meedenkt en waar je terecht kunt als er iets misgaat.
- ▶ Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag.
- ▶ Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor een klein terras schaffen we de vergunning af. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor de afstemming met hun directe omgeving.
- ▶ Door een los terrassenbeleid te hanteren, kunnen we de winkelstraten levendiger maken. Zolang looproutes niet versperd worden en de hulpdiensten voldoende ruimte hebben vinden we het geen enkel probleem als een winkelier een klein terras wil voeren of de straat met plantenbakken een leuke uitstraling wil geven.
- ▶ Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht. Dus bijvoorbeeld geen (aparte) ventvergunning, uitritvergunning, objectvergunning of reclamevergunning meer.

2.2 Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt

Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan een levendige en aantrekkelijke winkelstraat. Door in leegstaande gebouwen wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende lokale economie. Een stad komt pas echt tot leven als de binnenstad bruist. Met een veilig en aantrekkelijk centrum, trekken we bezoekers aan van buiten en zorgen we voor een prettige stad, die klaar is voor de toekomst.

- ▶ We stimuleren winkelen in onze eigen winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Aantrekkelijke, veilige en bruisende gebieden zorgen voor een levendige winkelstraat vol met lokale ondernemers. Daar kan geen grote webshop tegenop.
- ▶ Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Dat is fijn voor onze inwoners en trekt bezoekers aan van buitenaf. Omdat de samenwerking van ondernemers in een winkelgebied hieraan bijdraagt, bevorderen wij bedrijfsinvesteringszones.

- ▶ Het nieuwe profiel van Geleen; een innovatief/duurzaam/circulair/creatief centrum in samenwerking met Chemelot en Brightlands moet binnen vier jaar op de kaart staan. Dat betekent investeren; wij denken dan aan een architectonische overkapping in het centrum voor horeca en evenementen als wel een attractieve verbinding tussen Glanerbrook en het centrum. Daarnaast is het van belang dat er voldoende studenten woningen in Geleen komen.
- ▶ In Sittard willen we de kiosk terugbrengen op de markt als multifunctioneel inzetbaar platform voor jong en oud.
We willen de markt in Sittard verplaatsen tussen de Ligne en de markt om meer levendigheid en verbinding in de stad te krijgen.
- ▶ Vanuit cultuurhistorisch oogpunt vinden wij dat de voorgevel van het oude V&D gebouw in dezelfde stijl moet zijn als de daaromheen gelegen panden.
- ▶ Voor de dorpen geldt een woonkerngewijze aanpak. Hierbij valt te denken aan bouw van senioren en starterswoningen, investeren in moderne gemeenschapshuizen als wel het faciliteren van voorzieningen.
- ▶ We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden, door het opstellen van ruime bestemmingsplannen. Zo maken we de stad prettig en leefbaar.
- ▶ De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze tijd. Wij willen dat horecabedrijven hun producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers hun klanten als gast kunnen ontvangen.
- ▶ Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Daarom willen wij dat de gemeente dit stimuleert met stads/dorpspromotie. Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur, tenzij er te weinig ruimte voor vrije recreatie overblijft.
- ▶ De toeristenbelasting is zo laag mogelijk. Met de inkomsten verbeteren we de kwaliteit van recreatie en toerisme.
- ▶ Het aantrekkelijk maken van de Schwienswei als recreatief natuurgebied zien wij als een uitgelezen kans om bezoekers van binnen en buiten de omgeving mee te laten genieten van al het moois dat onze gemeente te bieden heeft. Ideeën zoals het aanleggen van een dagstrand en subtropisch zwembad verwelkomen wij van harte. Uiteraard met behoud van groen en de leefomgeving voor de dieren en onderhoud van het gebied. Met de Schwienswei op loopafstand van het centrum en de gunstige ligging qua uitvalswegen is dit ideaal voor het terugbrengen van de aantrekkelijkheid van de gemeente. Wij zien de uitbating van de Schwienswei als de kans voor de gemeente om ook andere toeristische aantrekkelijke initiatieven naar zich toe te trekken.

2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

In Sittard-Geleen zorgen we voor een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen. We zijn er trots op dat we hiermee veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen horeca, musea, sportverenigingen, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om een muzikfestival, een culinair event of de stadsschouwburg, in Sittard-Geleen is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

Wij willen ons profileren als de evenementen gemeente van Limburg.

- ▶ In onze stad worden mooie evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Dat draagt bij aan onze Nederlandse identiteit. In Sittard-Geleen worden tal van festivals en evenementen georganiseerd (Oktoberfeest, PULP Festival, Foodstock, MP feesten, Groove Garden, Mamas Pride etc). Om meer evenementen mogelijk te maken, passen wij gemeentelijk beleid aan. Vergunningverlening, zeker voor de kleinere evenementen, kan eenvoudiger en daarom zijn we voorstander van een (digitaal) evenementenloket.

- ▶ Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel.
- ▶ Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren.
- ▶ We willen niet bezuinigen op cultuur, maar zetten het geld zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze verantwoordelijkheid afleggen over hoe zij belastinggeld besteden.
- ▶ De leefbaarheid in onze kernen staat onder druk. Tijden veranderen, cafés verdwijnen en het echte leven lijkt zich steeds meer online af te spelen. Om de sociale cohesie in dorpen en wijken in stand te houden, zijn verenigingen van groot belang. Harmonieën, schutterijen, sportverenigingen, carnavalsverenigingen en nog veel meer: ze zijn van onmisbare waarde. Wij koesteren het verenigingsleven en dragen dit uit.
- ▶ Cultuuronderwijs helpt kinderen om met nieuwe werelden in aanraking te komen. Wij willen daarom dat ieder kind in Sittard-Geleen cultuuronderwijs op de basisschool krijgt.
- ▶ Cultuur is van ons allemaal. Het mag nooit zo zijn dat cultuur een voorrecht van een select gezelschap wordt. Subsidieaanvragen worden hierop getoetst om de toegang tot cultuur laagdrempelig te houden.
- ▶ Wij zijn graag bereid om financieel bij te dragen aan cultuur. We verwachten echter wel dat culturele organisaties en verenigingen laten zien op welke wijze alternatieve inkomsten gegenereerd worden.
- ▶ Uiteraard staat veiligheid bij evenementen altijd voorop, maar we maken het organisatoren niet onnodig moeilijk door te zware regelgeving. We houden alle vereisten voor evenementenvergunningen kritisch tegen het licht.

2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.

- ▶ We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden, en hoe dit aansluit op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken.
- ▶ Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding. Daarnaast willen wij de kansen vergroten voor onze jeugd op arbeidsplekken buiten onze landsgrenzen, Duits en Frans zijn dan essentieel.
- ▶ Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
- ▶ Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af.
- ▶ Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, kunnen als tegenprestatie verplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
- ▶ De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog geen direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- ▶ Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.

2.5 Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet direct zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Hierdoor kunnen vrijheden waar eeuwenlang voor gevochten is onder druk komen staan, met parallelle samenlevingen als resultaat. Van nieuwkomers verwachten we dat ze in ruil voor de geboden gastvrijheid bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandse taal te leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, kun je sneller aan het werk. Daarbij bieden we goede begeleiding.

- ▶ We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.
- ▶ De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor betaalbare cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren. Wanneer iemand niet voldoende Nederland spreekt en bewust niet meewerkt, kunnen boetes volgen of korten we de uitkering.
- ▶ Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar een peuterspeelzaal om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen.
- ▶ Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
- ▶ Voor haatpredikers is er in Sittard-Geleen geen plaats. De gemeente neemt een proactieve rol in het voorkomen dat imams kunnen haatzaaien en oproepen om onze waarden en vrijheden te negeren. Haatpredikers krijgen geen podium.
- ▶ Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet met hulp en verleent geen opvang. Hetzelfde geldt voor organisaties die illegalen helpen.
- ▶ We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen, bijvoorbeeld omdat ze gericht zijn op behoud van de eigen cultuur, of omdat ze democratische waarden ondermijnen. We leiden ambtenaren actief op om huwelijksdwang te herkennen.

III. Waardevol samenleven

3.1 Met liefdevolle zorg, dichtbij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die zo dichtbij huis mogelijk wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je burens gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje. En waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk naar de buurtwinkel kan gaan.

- ▶ Ook onze inwoners blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen wijk wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.
- ▶ Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom gaan we in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.
- ▶ Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom kijken we kritisch of de hulp die we geven passend is.
- ▶ Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang dit mag duren. Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er binnen 3 weken opvang beschikbaar moet zijn. Thuiszorg wordt binnen 1 week geregeld.
- ▶ We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Dat is goed mogelijk met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb).
- ▶ We ontzorgen onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld een Wmo-loket.
- ▶ Welzijnsorganisaties onderhouden contact met mantelzorgers om overbelasting te voorkomen. Daarbij zetten we vrijwilligers in en organiseren we logeermogelijkheden om lucht te brengen.
- ▶ We zijn er trots op dat veel Nederlanders met liefde zorgen voor hun naasten. Deze mantelzorg is ontzettend waardevol voor onze samenleving. De gemeente staat mantelzorgers bij om te voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken. Mantelzorger is op vrijwillige basis.
- ▶ Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, buurthuizen en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
- ▶ Als volwassenen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners bij de huisarts, huisartsen en sociale wijkteams. Zij wijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- ▶ Voormalig dak- en thuislozen en mensen met psychische problematiek hebben vaak moeite met het vinden van geschikte woonruimte. Hierdoor blijven zij langer in een instelling wonen dan nodig, waardoor er wachtlijsten ontstaan. We willen daarom meer zelfstandige woonvormen met ambulante begeleiding organiseren, zodat mensen eerder hun plek terugvinden in de samenleving.

3.2 Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te bieden kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Hier kennen we onze jeugd het beste. Daar zijn we trots op en dat willen we graag behouden. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dichtbij het huis mogelijk, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig stickers plakken: niet iedereen die uniek is, heeft daar hulp bij nodig. Normaliseren noemen we dat. Maar nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachtlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijk worden opgelost.

- ▶ Er komt een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief. Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen.
- ▶ Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig stickers en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen dit de rest van hun leven als last meedragen.
- ▶ Het voorkomen van hulp en preventie is erg belangrijk. Zo voorkomen we dat we zwaardere hulp moeten bieden. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
- ▶ We pakken de wachtlijsten in de jeugdzorg aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben moet dat mogelijk zijn zonder dat zij maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg.
- ▶ Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.
- ▶ De problemen van de kinderen hebben vaak te maken met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken maar naar het gehele gezin kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.
- ▶ We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- ▶ Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra onderstreept. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid kunnen veel problemen worden voorkomen
- ▶ Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling, zoals mishandeling van huisdieren, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.
- ▶ Wij zijn voorstander van het herintroduceren van Schoolzwemmen

3.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

- ▶ Kinderen in onze gemeenten moeten kunnen genieten van een fijne leefomgeving en onderwijs dicht bij huis. De gemeente draagt daaraan bij door middel van goede huisvesting.
- ▶ Scholen hebben een nadrukkelijke rol bij het vroegtijdig signaleren van radicalisering, loverboys, huiselijk geweld en pesten. De school is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen.
- ▶ Goed onderwijs speelt een grote rol in het verdere leven van mensen vandaar dat het belangrijk is dat kinderen op school kennis en vaardigheden leren waar ze later iets aan hebben. Hier horen onze waarden en normen over hoe wij in Nederland met elkaar omgaan bij.
- ▶ Om een gezonde levensstijl op jonge leeftijd te bevorderen neemt Sittard- Geleen deel aan het project Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG). Ons uitgangspunt is dat we dat alleen samen met publieke, private en maatschappelijke krachten in de samenleving een gezond aanbod en een gezonde omgeving voor onze jeugd kunnen creëren.
- ▶ Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. Als de kwaliteit van lesgeven onder druk staat, biedt de gemeente ondersteuning. Die rol pakt de gemeente ook als het gaat om het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs.
- ▶ Studenten uit onze gemeente moeten actief op de hoogte gesteld worden van kansen op de arbeidsmarkt in onze gemeente of daarbuiten om te voorkomen dat studenten onze leefomgeving verlaten.
- ▶ We vinden het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat. De gemeente controleert daarom of scholen zich aan de wet houden: ouders kunnen hun kinderen bij meerdere scholen aanmelden, vanaf 3 jaar oud. We zijn tegen lotingsystemen, postcodebeleid of voorrang krijgen op het gebied van achtergrond of afkomst.
- ▶ Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal)achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven.
- ▶ School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt.
- ▶ Het is belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld kiss and ride parkeerplekken. Vervoer voor speciaal onderwijs wordt vergoed.
- ▶ Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In onze stad zetten we ons actief in voor het sluiten van een afspraken die pesten tegengaan en zullen voorkomen: het 'anti-pestent-pact'.

▶ Samen staan we sterker. Daar zijn wij echt heilig van overtuigd. We zoeken daarom de samenwerking op met het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen zodat opleidingen goed aansluiten op het baanaanbod.

3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten.

▶ We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Wanneer een sportveld plaats moet maken voor iets anders, willen we dat deze ruimte op een andere plek wordt gecompenseerd.

▶ Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom willen we dat sportclubs, het onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken zodat zij problemen op tijd signaleren.

▶ Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.

▶ Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Buurtsportcoaches kunnen hierbij helpen.

▶ Sport is toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groep inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden.

▶ Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.

▶ Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties.

▶ Sportevenementen zijn een manier om de gemeente Sittard-Geleen op de kaart te zetten, te verbinden en mensen in beweging te krijgen. Daarom gaan we in actief in gesprek met organisaties van grotere sportevenementen om dit voor elkaar te krijgen.

▶ In ons sportbeleid geven we in het bijzonder aandacht aan gelijke kansen en de gelijke behandeling van al onze inwoners. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plek in onze gemeente.

IV. Een veilige stad

4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in onze gemeente veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat de stad niet alleen veilig is, maar een ieder zich ook veilig voelt. Maar veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

- ▶ Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar.
- ▶ In onze stad moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we discriminatie en geweld tegen LHBTI's keihard aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt.
- ▶ Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langskomt.
- ▶ De politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn zichtbaar op straat en in wijken. Extra boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die het veroorzaken.
- ▶ Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen.
- ▶ We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Hufters die dit wel doen pakken we hard aan.
- ▶ Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.
- ▶ Voor een betere veiligheid van de stadscentra willen we voor zowel Sittard als Geleen gebruik maken van zakpalen.
- ▶ Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt en overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.

4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden vaak af door een slechte opvoeding, verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving.

- ▶ Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.
- ▶ Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt worden voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ Door zichtbare wijkagenten die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in wijken tegen. Overlastgevers worden permanent op de huid gezeten en gecontroleerd met een very irritating police aanpak.
- ▶ Onze boa's verdienen de juiste middelen om voor onze veiligheid te zorgen. Indien nodig gebruiken zij stroomstootwapens, wapenstok en/of pepperspray. Ook willen we dat ze gebruik kunnen maken van technologie zoals cameratoezicht en bodycams om hun veiligheid en die van onze inwoners en hulpdiensten in de stad te vergroten.
- ▶ Als er boetes door onze boa's worden uitgeschreven vloeien die terug in de gemeentekas. Dit geld kunnen we dan weer inzetten om de veiligheid te verbeteren.
- ▶ De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij kan gebruiken om onze gemeente veiliger te maken. Wij willen dat hij deze ook daadwerkelijk gebruikt. Te denken valt het toepassen van preventief fouilleren en cameratoezicht.
- ▶ Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of phishing. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat inwoners weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

V. Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners

5.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- ▶ Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
- ▶ We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen.
- ▶ De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt. We starten met het thuisbezorgen van producten, zoals paspoorten.
- ▶ Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantoortijden voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een mens te spreken in plaats van een computer.
- ▶ De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up to date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
- ▶ Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
- ▶ De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen.
- ▶ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met collega's in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw.

5.2 We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

De gemeente Sittard-Geleen maken en beleven we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken.

- ▶ Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij een verenigingen-, ondernemers- of duurzaamheidsloket.
- ▶ We ondersteunen maatschappelijke initiatieven die inwoners betrekken, zoals dorpsraden en the right to challenge. Zo kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan hebben. Afbetalingen van leningen uit dit fonds zorgen ervoor dat nieuwe leningen voor maatschappelijke initiatieven mogelijk zijn.
- ▶ Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.

▶ Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. De gemeente heeft meer oog voor de ‘stille meerderheid’ die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

5.3 En we verstandig met ons geld omgaan

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

▶ De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt.

▶ We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.

▶ Oneerlijke belastingen zoals de hondenbelasting worden afgeschaft.

▶ De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. ‘De gebruiker betaalt’ is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel als allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.

▶ Voor vervanging van een gestolen rijbewijs of identiteitsbewijs hoef je niet te betalen. Zo’n situatie is al vervelend genoeg.

▶ De woonlasten (zoals de OZB) blijven zo laag mogelijk.